

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1936.

Första kammaren.

Nr 2.

Onsdagen den 15 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.

Herr statsrådet *Leo* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 20, angående inköp för statens räkning av gatsten.

Herr **talmannen** yttrade: Innan de nu förestående valen företas, ber jag att för kammaren få uppläsa första paragrafen i Kungl. Maj:ts nådiga stadga om val till riksdagens utskott den 26 maj 1909:

»Val av ledamöter i utskott skall förrättas med valsedlar, å vilka före namnen utsatts partibeteckning (partinamn eller annan beteckning i ord för viss grupp av riksdagsmän eller för viss meningsriktning), men vilka i övrigt äro omärkta.

Namnen skola å valsedeln uppföras i en följd, det ena under det andra.

Valsedlarna skola för att bliva gällande vara enkla, slutna, hoprullade och fria från överstrykningar. Sedel må ej upptaga flera, men väl färre namn än det antal personer valet avser. Där något namn å sedeln är tvetydigt, gälle den dock för övriga namn.»

Företogs val av tio ledamöter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 109 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Strömberg,

- » Björkman, Gustaf Adolf,
- » Karlsson, Oscar Gottfrid,
- » Stendahl,
- » Reuterskiöld,
- » Bergman,
- » Sandegård,
- » Pettersson, David,
- » Källman,
- » Lindmark.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av tolv ledamöter i statsutskottet. Därvid avlämnades 87 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Olof,

- » Johansson, Johan Bernhard,
- » Nilsson, Johan, i Malmö,
- » Bergqvist,

herr Nilsson, Petrus,
 » Carlsson, Carl,
 » Olsson, Oscar,
 » Svensson, Martin,
 » Asplund,
 » Borell,
 » Walles,
 » Gustafsson, Per.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av tio ledamöter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 69 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Bäck, Anders,
 » Nilsson, Johan, i Kristianstad,
 » Björnsson,
 » Jönsson,
 » Ericson, Oscar,
 » Hansén,
 » Wahlmark,
 » Nilsson, Bernhard,
 » Hjalmarsson,
 friherre Lagerfelt.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 60 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Åkerberg,
 » Lindgren,
 » Lindley,
 » Ernfors,
 » Johansson, Johan,
 » Bjurström,
 » Ström, Torsten,
 » Ehrnberg.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 69 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Åkerman,
 » Anderson, Erik,
 » Klefbeck,
 » Velandar,
 » Svenson, Ernst,
 » Löfgren,
 » Norling,
 » Wohlin.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 57 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Linder,
» Frändén,
» Hansson, Sigfrid,
» Tamm, Gustaf,
» Westman,
» Larsson, Sam,
» Hagman,
» Sandström.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av åtta ledamöter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 54 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom två upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Nilsson, August,
» Sederholm,
» Eriksson, Carl,
» Gabrielsson,
» Tjällgren,
» von Stockenström,
» Granath,
» Gustafson, Fritiof.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av åtta ledamöter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 56 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Olsson, Olof,
» Bagge,
» Larsson, Viktor,
» Trygger,
» Westman,
» Hamrin,
» Åkerberg,
» Hammarskjöld.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i nämnden.

På framställning av herr talmannen beslöts att riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om kammarens val av ledamöter och suppleanter i utrikesnämnden samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till den skrivelse i ämnet, som borde till Konungen avlåtas.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, med förslag till lag om skuldebrev m. m.; och
nr 3, med förslag till lag om socialregister.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, angående befrielse för J. O. Wiklund, Kalvträsk, från viss betalnings-skyldighet;

nr 5, angående förstärkning av nionde huvudtiteln anslag till kommittéer och utredningar genom sakkunniga;

nr 6, angående upplåtelse av viss fastighet till Malå kommun i Västerbotens län;

nr 7, angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att godtaga ackord å kronans fordringar för försålda kronoegendomar;

nr 8, angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja krono-egendom m. m.;

nr 9, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 23 december 1914 (nr 451) om hingstbesiktningstvång;

nr 10, angående avlönings- och pensionsförhållanden för kronojägaren å in-dragningsstat vid domänverket E. J. Grafström; samt

nr 11, angående nedskrivning av ett S. Holmgren, Vilhelmina, beviljat lån för anordnande av kalktillverkning.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts propo-sitioner:

nr 12, med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunala vallagen den 6 juni 1930 (nr 253) m. m.; och

nr 13, med förslag till lag angående ändrad lydelse av 3 § lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 14, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upp-låtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts pro-
position nr 15, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av den
internationella arbetsorganisationens konferens år 1935 fattade beslut.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr
19, angående förstärkning av vissa anslag under femte huvudtiteln.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet herr *Lindhagens* mo-
tioner:

nr 1, om den internationella rättsordningen och dess glömda grundsats om
nationaliteternas självbestämmningsrätt i alla världsdelar;

nr 2, om den internationella rättsordningen och dess glömda stöd av ett neu-
tralt, logiskt och överkomligt världsspråk vid sidan av nationalspråken;

nr 3, om Nordens framträdande med en ny utrikespolitik;

nr 4, angående betryggande av freden i Östersjön genom överenskommelser
med Tyskland och säkerställande av Nordens nuvarande sydgränser, i väster
Sönderjylland och i öster Memelområdet;

nr 5, angående utrikespolitisk skandinavisk överenskommelse om skydd
mot utländskt jordförvärv — särskilt i Sönderjylland;

nr 6, om värnandet av ett demokratiskt statsskick även i handläggningen av utrikes ärenden; och

nr 7, om upphävande av bestämmelsen om uppresning vid voteringar inom riksdagens kamrar.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Lindhagens* motion, nr 8, om återupptagande av den sociala jordbruksfrågans lagvägar.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet herr *Lindhagens* motion, nr 9, om Bohusbanan och Svinesunds trafikfrågor.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Lindhagens* motion, nr 10, om vägfreden på allfarsvägarna.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 11, av herr *von Heland*, om beredande av ökade möjligheter för arrendatorer att erhålla rösträtt vid val av ombud vid vägstämma; och

nr 12, av herr *Bagge* m. fl., i samma ämne.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott den av herr *Bagge* m. fl. väckta motionen, nr 13, angående bättre ordnande av landsbygdens postförhållanden.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 20.

Herr **förste vice talmannen** erhöll på begäran ordet och yttrade: Jag ber, herr talman, att få hemställa, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 sättas sist bland ärendena på morgondagens föredragningslista.

Denna hemställan bifölls.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 14, av herr *Jönsson* m. fl., om ökning av anslaget till reparation;

nr 15, av herr *von Geijer* m. fl., om anslag till utredning och tryckning av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons samlingar av äldre folkmusik;

nr 16, av herr *Nilsson, Bernhard*, om ökat tullskydd för kappsäckslås, attachéslås m. m.;

nr 17 av herr *Andersson, Nils*, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre fältjägaren L. Dahlström;

nr 18 av herr *Pålsson*, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre dragonen P. O. Lindvall;

nr 19, av herr *Löfvander* m. fl., om lagstiftning angående rätten att utnyttja underjordiska vattentillgångar;

nr 20, av herr *Andersson, Alfred*, om åvägabringande av utredning och förslag rörande klockarboställena och klockarnas löneförhållanden;

nr 21, av herr *Bagge* m. fl., om åvägabringande av viss relation mellan jordbrukets produktpriser och priserna å övriga produkter; samt

nr 22, av herrar *Heiding* och *von Heland*, om förstärkning av den s. k. älgskadefonden samt viss ändring i villkoren för bidrag ur samma fond.

Upplästes och lades till handlingarna följande till kammaren inkomna protokoll:

*Protokoll, hållet vid sammanträde med herr talman-
nen i riksdagens första kammare och de kammarens
ledamöter, som blivit utsedda att jämte herr talmannen
tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning,
den 13 januari 1936.*

Till en början beslöto herrar deputerade beträffande kanslitjänstemännen, att de skulle utgöras av en notarie, tre förste stenografer, tolv stenografer, en förste kanslist, en kanslist tillika registrator och fyra kanslister.

Härefter antogo herrar deputerade till

notarie (stomnotarie):

sekreteraren hos arbetsdomstolen L. Wistrand;

förste stenografer:

förste assistenten hos generalpoststyrelsen P. G. Widegren,
E. Elfner och
A. Lundman;

stenografer:

juris doktorn C. G. Melander,
e. o. hovrättsnotarien F. Thorvall,
förste assistenten i telegrafverket E. O. Schalin,
notarien i kammarkollegiet J. H. Wallin,
G. Torbiörn,
banktjänstemannen T. B. Carlson,
redaktören N. Holmberg,
sekreteraren i Sveriges allmänna exportförening D. Belin,
föredraganden i regeringsrätten F. E. O. Hedelius,
redaktören S. Stäckig,
redaktören E. Ekman och
journalisten F. Hähnel;

förste kanslist:

kammarskrivaren i tullverket E. A. Carlén;

kanslist tillika registrator:

kanslirådet I. Myrberg; samt

kanslister:

t. f. förste assistenten hos generalpoststyrelsen C. M. W. Stenwall,
amanuensen i ecklesiastikdepartementet G. A. von Krusenstjerna,
T. Vide och
fröken Anna Strömqvist.

Det skulle antecknas, att Carlén och Myrberg redan den 8, Stenwall den 9 samt Wistrand, Elfner, Stäckig och Strömqvist den 10 innevarande januari på särskild anmodan inträtt i tjänstgöring hos kammaren.

Beträffande därefter vaktbetjäningen beslöto herrar deputerade, att en förste vaktmästare och nio vaktmästare skulle anställas hos kammaren; och antogs därefter till förste vaktmästare Carl O. Eriksson och till vaktmästare Chr. Jensen, G. Tillman, G. Henrik Eriksson, M. Jonas Ericsson, K. Swenson, Bror K. O. Karlsson, Svante Nilsson, Bertil Eklöf och Carl G. Kjellberg.

Åt Jensen uppdrogs att ombestyra utdelning av postförsändelser till kammarens ledamöter m. m.

Det skulle åligga de antagna vaktmästarna att vid behov och i den mån så ske kunde utföra jämväl annan tjänstgöring hos riksdagen.

Här skulle anmärkas, att C. O. Eriksson och Jensen redan den 2 samt övriga vaktmästare redan den 9 denna månad börjat tjänstgöra hos kammaren.

Är och dag som ovan.

In fidem

G. H. Berggren.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12.10 på dagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Torsdagen den 16 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 f. m.; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Justerades protokollen för den 10 och den 11 innevarande månad.

Företogs val av fjorton suppleanter i konstitutionsutskottet. Därvid avlämnades 84 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Ström, Fredrik,
- » Rydberg,
- » Västberg,
- » Bodin, Karl,
- » Andersson, Per,
- » Björck, John,
- » Johanson, Karl August,
- » Hagström,
- » Andersson, Nils,
- » Rahmn,
- » Andersson, Anders,
- » Pettersson, Anton,
- » Jonsson,
- » Carlström.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av sexton suppleanter i statsutskottet. Därvid avlämnades 71 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr Bergström,
- » Nylander,
- » Pauli,
- » Nordborg,
- » Nilsson, Alexander,
- » Jonsson,
- » Sandén,
- » Tham, Vollrath,
- » Lindström,
- » Johanson, Karl Emil,
- » Larsson, Sven,
- » von Heland,
- » Bäckström,
- » Rahmn,
- » Magnusson,
- » Bäcklund.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av tretton suppleanter i bevillningsutskottet. Därvid avlämnades 48 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Sjödahl,
» Bengtsson,
» Berg, Robert,
» Velander,
» Löfvander,
» Larsson, Johan,
» Heüman,
» Hagström,
» Myrdal,
» Björkman, Gustaf,
» Lindbärg,
» Sköldén,
» Hamrin.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av åtta suppleanter i bankoutskottet. Därvid avlämnades 41 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Berling,
» Forssell,
» Nilsson, Theodor,
» Swartling,
» Bodin, Gunnar,
» Petersson, Knut,
» Danielsson,
» Mannerskantz.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av åtta suppleanter i första lagutskottet. Därvid avlämnades 38 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »Den gemensamma listan» och alla utom två upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Branting,
» Forssell,
» Wangson, Otto,
» Ekströmer,
» Henriksson,
» Karlsson, Gottfrid,
» Englund,
» Andersson, Verner.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av tolv suppleanter i andra lagutskottet. Därvid avlämnades 47 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Lindhagen,
» Nordborg,
» Norman,
» Bodin, Karl,
» Gustavson, John,
» Petersson, Knut,
» Carlsson, Olof,
» Carlström,
» Forslund,
» Björkman, Gustaf,
» Andersson, Elof,
» Holstenson.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av åtta suppleanter i jordbruksutskottet. Därvid avlämnades 36 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Andersson, Alfred,
» Bengtsson,
» Hansson, Jacob,
» Sanne,
» Heiding,
» Andersson, Elof,
» Smedh,
» Mannerskantz.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Anställdes val av åtta suppleanter i utrikesnämnden. Därvid avlämnades 37 godkända valsedlar, alla med partibeteckning »Den gemensamma listan» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr Bärge, Anders,
» Nilsson, Johan, i Kristianstad,
» Björnsson,
» Johansson, Johan Bernhard,
» Nilsson, Petrus,
» Löfgren,
» Lindström,
» Borell.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i nämnden.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 20, angående inköp för statens räkning av gatsten.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:
nr 14, av herr *Jönsson* m. fl., om ökning av anslaget till reparation; och
nr 15, av herr *von Geijer* m. fl., om anslag till utredning och tryckning av framlidne revisionssekreteraren Nils Anderssons samlingar av äldre folk-musik.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet den av herr *Nilsson, Bernhard*, väckta motionen, nr 16, om ökat tullskydd för kappsäckslås, attachélås m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet nedannämnda motioner:

nr 17, av herr *Andersson, Nils*, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre fältjägaren L. Dahlström; och

nr 18, av herr *Pålsson*, om årligt understöd från Vadstena krigsmanshuskassa åt förre dragonen P. O. Lindvall.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 19, av herr *Löfvander* m. fl., om lagstiftning angående rätten att utnyttja underjordiska vattentillgångar; samt

nr 20, av herrar *Andersson, Alfred*, om åvägabringande av utredning och förslag rörande klockarboställena och klockarnas löneförhållanden.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 21, av herr *Bagge* m. fl., om åvägabringande av viss relation mellan jordbrukets produktpriser och priserna å övriga produkter; samt

nr 22, av herrar *Heiding* och *von Heland*, om förstärkning av den s. k. älgskadefonden samt viss ändring i villkoren för bidrag ur samma fond.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 16, med förslag till lag om ändrad lydelse av 11 § lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänstnehavares rätt till pension;

nr 17, med förslag till lag om användande under budgetåret 1936/1937 av vissa till fonden för pensionering av civila tjänstnehavare inflytande medel;

nr 22, med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1936; samt

nr 23, med förslag till förordning om särskild skatt å förmögenhet för år 1936.

De kungl. propositionerna föredrogs var för sig och blevo därvid på begäran bordlagda.

Avgåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 23, av herr *Larsson, Sam*, m. fl., om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande;

nr 24, av herr *Nylander* m. fl., om anslag till svenska stadsförbundet för uppehållande av dess finansråds verksamhet;

nr 25, av herr *Bergqvist* m. fl., om inrättande av en 5-årig realskolelinje vid samrealskolan i Boden;

nr 26, av herr *Ehrnberg*, om tilläggstull för tofflor;

nr 27, av herr *Gustavson, John*, och herr *Andersson, Verner*, om påskyndande av utredningen angående landskyld och landgille samt andra jämförliga skattepålager;

nr 28, av herr *Nilsson, Johan*, i Kristianstad och herr *Hansson, Jacob*, om pension åt förre tillsyningsmannen vid brännvinsnederlaget i Åhus N. B. E. Rietz;

nr 29, av herr *Bergqvist*, om pension åt observatorn Hanna Christina Mörtzell;

nr 30, av herr *Bodin, Karl*, om utredning rörande inskränkning av kungörelseläsandet i kyrkor;

nr 31, av herr *Tjällgren*, om viss ändring i den s. k. bulvanlagen;

nr 32, av herr *Bagge* m. fl., om skärpning av kontrollen över främlingsinvasionen i riket;

nr 33, av herr *Bagge* m. fl., om revision av bestämmelserna angående utlännings rätt att här i riket idka handel och driva näring m. m.;

nr 34, av herr *Bagge* m. fl., om anslag till bestridande av kostnader för ökad kontroll över och statistisk redovisning av utlänningsrafiken i riket;

nr 35, av herr *Nilsson, Petrus*, m. fl., om åtgärder i syfte att låta en höjning av prisnivån för jordbruksprodukter komma jordbrukets arbetskraft till godo;

nr 36, av herr *Nilsson, Petrus*, m. fl., om utredning angående fiskets ekonomiska läge m. m.;

nr 37, av herr *Heiding*, om lagändring i syfte att underlätta tillkomsten av gemensamhetsfisken; samt

nr 38, av herr *Heiding* m. fl., om sänkning av räntan å egnahemslån.

Interpellation
ang. slakteri-
näringens
frakt-
kostnader.

Herr von **Heland** erhöll på begäran ordet och yttrade: Herr talman! Den av Kungl. Maj:t tillsatta jordbruksutredningen tog i ett den 16 december 1932 avgivet betänkande ställning till frågan angående partihandeln med kött i Stockholm. Bland annat framhöll jordbruksutredningen:

»Spörsmålet om en centralisering av partihandeln med kött har på senaste tiden blivit särskilt uppmärksammat på grund av förhållandena i Stockholm, landets utan jämförelse viktigaste avsättningsmarknad för kött och fläsk. Partihandeln med kött därstädes är för närvarande splittrad på ett stort antal platser i skilda delar av staden, nämligen dels i närheten av vissa salutorg, dels ock vid järnvägsstationerna, besiktningsbyråerna och slakthuset vid Enskede. Olägenheterna av en dylik splittring hava enligt samstämmiga vittnesbörd från partihandlarna i staden varit mycket kännbara. Förslag har därför upprepade gånger varit uppe om att partihandeln skulle sammanföras till en bestämd plats utan att dock något resultat ernåtts. Frågan har emellertid under senaste åren fått särskild aktualitet på grund av att ett flertal av partihandlarna, vilka förhyra sina lokaler av staden, väntas komma att uppsägas för att bereda erforderligt utrymme för blivande stadsplanereglering. Med anledning härav ingick Stockholms slakteriidkare- och kommissionshandlareförening, vilken utgör en sammanslutning av i staden verksamma partihandlare med kött, i februari 1931 till Stockholms stadsfullmäktige med anhållan, att åtgärder måtte vidtagas för en centralisering av all partihandel med kreatur och animaliska livsmedel. Som lämplig plats härför angav föreningen slakthusområdet vid Enskede, varest enligt föreningens mening med det snaraste en partisaluhall för handeln med kött och fläsk borde anordnas.

En dylik anordning förutsätter emellertid vissa förbättringar i slakthusets järnvägsförbindelser.»

Jordbruksutredningen förordade, efter ingående utredningar och överväganden och under betoning av att betydelsen av en centralisering av kötthandeln i Stockholm måtte vinna statsmakternas beaktande, partisaluhallens förläggning till slakthuset vid Enskede. Även stadens representanter, med vilka jordbruksutredningen härom förhandlade, förklarade sig beredda att medver-

Interpellation ang. slakterinäringsens fraktkostnader. (Forts.)

ka härtill. Sveriges slakteriförbund, som för närvarande representerar cirka 80 procent av kött- och fläsktillförseln till Stockholm, har efter förhandlingar med staden förklarat sig villigt förlägga sin rörelse till slakthuset, dock under villkor bland annat, att därstädes anordnades en partisaluhall för kött. Från förbundets sida har emellertid härför uppställts som villkor, dels att ombyggnadsarbetena skola vara färdiga till sommaren 1936, dels att de järnvägsfrakter, som komma att debiteras, icke ställa sig högre än vad billighet och skälig hänsyn till slakterinäringsen kräva. I annat fall måste förbundet själv ordna sin lokalfråga på annan plats. Stockholms stadsfullmäktige hava för sin del numera beviljat ett anslag av 1,100,000 kronor för slakthusets ombyggnad och komplettering i enlighet med angiven plan.

Denna för såväl konsumenter som producenter viktiga fråga borde sålunda kunna stå inför sin lösning, men kungl. järnvägsstyrelsen synes nu vilja bromsa det hela genom att tillämpa vissa fraktsatser och överföringsavgifter, som inte gälla vid andra liknande transportförhållanden.

Många års underhandlingar ha förts mellan Stockholms stad och kungl. järnvägsstyrelsen för att ordna järnvägsförbindelserna till Enskede, men hittills har ingen skälig överenskommelse kunnat träffas angående transportkostnaderna.

Stockholms stad anför härom bland annat:

»Vid den prövning av avgiftsfrågan, som slakthus- och saluhallsstyrelsen nu i samråd med de blivande trafikanterna haft att företaga, har styrelsen icke kunnat undgå att finna järnvägsstyrelsens förslag i detta hänseende innebära en obillig merbelastning av trafiken, och det synes ej heller stå i god överensstämmelse med eljest i regeln tillämpade grunder för liknande avgifter.»

I realiteten är slakthusbanan ett sidospår i anslutning till statens järnvägars linje vid Nyboda. Den har således karaktären av industrispår, vilket förhållande icke förändras därför att partihandeln med kött förlägges till Enskede. Något bärande skäl synes sålunda icke kunna anföras mot att de förmåner, som komma storhandeln och storindustrin till del, vid liknande fall även skola beredas partihandeln med kött och därmed konsumenterna och jordbruksnäringsen. Kravet åsyftar endast likställighet i frakthänseende, det måste nämligen anses innebära en orättvisa och en obillighet gentemot slakterinäringsen och jordbruket, om de ej tillförsäkras motsvarande förmåner som storindustrin och storhandeln.

Som framgår av vad förut anförts är ett avgörande brådsakande. Slakteriförbundet måste nämligen såväl i producenternas som konsumenternas intresse ha frågan ordnad, om möjligt före den varma årstiden med då uppkommande svårigheter med hänsyn till partihandeln med kött och fläsk. Till dess har också Stockholm skyldighet enligt gjort avtal att ordna partisaluhallen i Enskede.

Jag får därför vördsamt anhålla om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet rikta följande frågor: Anser herr statsrådet skäl föreligga från järnvägsstyrelsens sida att avkräva slakterinäringsen och därmed konsumenter och producenter högre fraktkostnader än som uttagas av storindustri och storhandel? Är herr statsrådet beredd att snarast taga ståndpunkt till frågan, så att respektive parter kunna handla därefter?

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågavarande spörsmål finge framställas.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 12,00 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.
